

ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΈΝΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΊΑ

ΑΠΌ ΤΗ ΘΕΩΡΊΑ ΣΤΗΝ ΠΡΆΞΗ

Όλγα Αλευρά
ΠΕ02 Φιλολόγος ΕΑΕ

Δημήτρης Πολυχρόνης
ΠΕ03 Μαθηματικός ΕΑΕ
Υποψήφιος Διδάκτορας ΔΠΘ

4^ο Γυμνάσιο Ξάνθης
Τετάρτη, 12 Μαρτίου 2025

Ας υποθέσουμε...

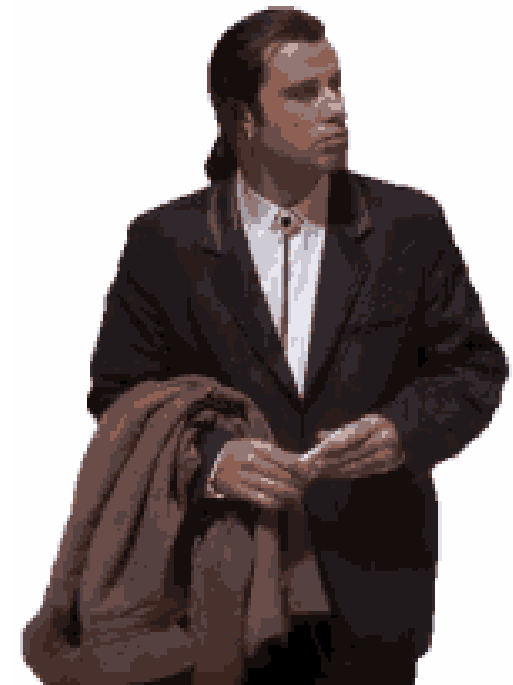

Ότι θέλετε να πάτε από εδώ που βρίσκεστε στο.. Πίλημα!

Ποιος είναι ο πιο αποτελεσματικός τρόπος για σας για να πάρετε πληροφορίες για μια συγκεκριμένη διαδρομή;

- Προφορική οδηγία
- Οδηγίες μέσω χάρτη
- Γραπτές σημειώσεις (όταν είναι πολύπλοκες)
- Να σε οδηγήσει κάποιος άλλος

Αυτή είναι μια πολύ μικρή υπενθύμιση του πόσο διαφορετικά προσλαμβάνουμε πληροφορίες ή γνώσεις ο καθένας από εμάς προσωπικά.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Τι είναι η Διαφοροποιημένη Διδασκαλία (ΔΔ);

Η ΔΔ στηρίζεται στην εξατομίκευση;

Η ΔΔ εστιάζει στην αξιολόγηση των μαθητών;

Στη ΔΔ εστιάζουμε στην διδασκαλία βασικών εννοιών;

Στη ΔΔ οι μαθητές εργάζονται πάντα σε ομάδες;

Η ΔΔ είναι κατάλληλη για όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης;

Βασικές συγχύσεις

Η Διαφοροποιημένη Διδασκαλία (ΔΔ) δεν είναι:

- Τεχνική εστιασμένη στην Παράλληλη Στήριξη
- Εξατομικευμένη διδασκαλία
- Υποκατάστατο της Ειδικής Αγωγής
- Μαγική λύση / Πανάκεια για την αντιμετώπιση όλων των μαθησιακών αναγκών μίας τυπικής τάξης

Δεν υπάρχει μέσος μαθητής!

Τι είναι η Διαφοροποιημένη Διδασκαλία (ΔΔ);

- ✓ Αποτελεί **φιλοσοφία της εκπαίδευσης**.
- ✓ Αναγνωρίζει τις **ιδιαιτερες ανάγκες** όλων των μαθητών.
- ✓ Διασφαλίζει τις **κατάλληλες ευκαιρίες** μάθησης των μαθητών.
- ✓ Προσφέρει **έγκαιρη ανατροφοδότηση** που ανταποκρίνεται στις ανάγκες των μαθητών.

Carol Ann Tomlinson

Άμεσες παραδοχές

Αν και ανήκουν **στην ίδια ηλικιακή ομάδα** οι μαθητές σε μία τάξη διαφέρουν ως προς:

- την ετοιμότητα για μάθηση
- τα ενδιαφέροντα
- το στυλ μάθησης
- τις εμπειρίες
- τις συνθήκες ζωής

Αυτή η **εσωτερική ποικιλομορφία** καθιστά στον εκπαιδευτικό την ανάγκη να αναθεωρήσει:

- Το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών
- Τον ρυθμό διδασκαλίας
- Την παρεχόμενη υποστήριξη στους μαθητές

Έμμεσες παραδοχές

- Μέσα σε ένα **κόσμο προηγμένης τεχνολογίας** η μάθηση προσεγγίζεται πλέον με διαφορετικό τρόπο.
- Δεν είναι εκπαιδευτικά ορθό να απαιτείται η απόκτηση γνώσης στον ίδιο βαθμό, με τον **ίδιο ρυθμό** και με τον **ίδιο τρόπο** από όλο το μαθητικό δυναμικό.
- Η Διαφοροποιημένη Διδασκαλία (ΔΔ), ως εναλλακτική και σύγχρονη προσέγγιση, **ενεργοποιεί ξεχωριστά το δυναμικό** κάθε μαθητή στη διαδικασία απόκτησης νέας γνώσης, ενώ μετριάζει και αντιμετωπίζει τις πιθανές δυσκολίες.
- **Όλοι οι μαθητές/ήτριες** εμπλέκονται με κάποιον τρόπο.

Προτεραιότητες του εκπαιδευτικού κατά τον σχεδιασμό

Πρώτα λαμβάνει υπόψη
το επίπεδο / την
ετοιμότητα του μαθητή.

Μετά διαφοροποιεί το
περιεχόμενο.

Πρώτα λαμβάνει υπόψη
τα ενδιαφέροντα του
μαθητή.

Μετά διαφοροποιεί τις
διαδικασίες, τις
στρατηγικές και τα
εργαλεία.

Πρώτα λαμβάνει υπόψη
το γνωστικό στυλ του
μαθητή.

Μετά διαφοροποιεί το
τελικό προϊόν.

Τι λαμβάνουμε υπόψη

Ετοιμότητα

- Επίπεδο γνώσεων και δεξιοτήτων
- Προσαρμοσμένη διδασκαλία
- Με τη βοήθεια ενός έμπειρου άλλου (εκπαιδευτικού)

Ενδιαφέροντα

- Ισχυρό κίνητρο για τη μάθηση και τη γνωστική ανάπτυξη
- Καθορίζουν το επίπεδο της προσοχής
- Εξασφαλίζουν δέσμευση κυρίως σε νοητικά έργα
- Παράδειγμα: Ποδόσφαιρο, Comics

Μαθησιακό στυλ

- Τρόπος συλλογής, επεξεργασίας και οργάνωσης πληροφοριών από τον μαθητή
- Υψηλότερο επίπεδο κατανόησης
- Διάφορα εργαλεία για την ανίχνευση

Τι διαφοροποιείται στη ΔΔ;

Περιεχόμενο: Τι πρέπει να μάθει ο μαθητής

- α) η ύλη διακρίνεται σε θεμελιώδεις-πυρηνικές γνώσεις (γνώσεις που πρέπει να αποκομίσουν όλοι οι μαθητές), σε προαπαιτούμενες (γνώσεις απαραίτητες για την υποστήριξη των πυρηνικών) και μετασχηματιστικές (κριτική εφαρμογή της γνώσης)
- β) στα μέσα διδασκαλίας: τους τρόπους πρόσβασης των μαθητών στις γνώσεις.

Διαδικασία

- Στους τρόπους και τις δραστηριότητες, τις στρατηγικές (γνωστικές, μεταγνωστικές, κοινωνικές-συναισθηματικές), τα εργαλεία μέσω των οποίων μαθαίνουν οι μαθητές, κατακτούν τη γνώση και τις δεξιότητες (π.χ. ημερολόγια μάθησης, γραφικοί οργανωτές, κύβοι, πίνακες, διαγράμματα, χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή κ.λπ). Δραστηριότητες και οδηγίες για να επιτευχθεί αυτή η μάθηση

Διαστάσεις διαφοροποίησης

Προϊόν

- Παραγωγή και επίδειξη των γνώσεων που αποκτήθηκαν στο οποίο αντανakλάται η πρόοδος του μαθητή, οι γνώσεις και οι δεξιότητες που απέκτησε. Ενδεικτικά παραδείγματα αξιολόγησης της προόδου του μαθητή -εκτός της προφορικής διήγησης και της παραγωγής γραπτού λόγου- είναι η παραγωγή διαγραμμάτων, πινάκων, ερωτηματολογίων, διαφημίσεων, θεατρικών έργων, τραγουδιών, πειραμάτων κ.ά).

Μαθησιακό περιβάλλον

- Το οποίο αναφέρεται στο φυσικό περιβάλλον της τάξης, την οργάνωσή του, τα υλικά και τα μέσα, αλλά και τις σχέσεις του εκπαιδευτικού με τους μαθητές-δραστηριότητες και ευκαιρίες για συνεργασία και υποστήριξη π.χ καλός φωτισμός, καθαριότητα, αναρτημένες εργασίες μαθητών, αγαπημένα ρητά, εκπαιδευτικό υλικό τοποθετημένο σε θήκες και ράφια

Διακριτά στάδια κατά τον σχεδιασμό

1^ο βήμα: Επιλογή διδακτικών στόχων

Τι πρέπει να γνωρίζουν / κατανοούν / κάνουν οι μαθητές στο τέλος της ενότητας;

2^ο βήμα: Συλλογή πληροφοριών

Ποια είναι τα ενδιαφέροντα, οι κλίσεις και οι προτιμήσεις των μαθητών;

3^ο βήμα: Σύνδεση εμπειριών, ενδιαφερόντων και κλίσεων

Με τους διδακτικούς στόχους που έχουμε θέσει.

Κάνοντας αξιολογήσεις, τυπικές και άτυπες.

Πρωτόκολλα μαθησιακού στυλ

ΝΑΤΟΥΡΑΛΙΣΤΗΣ

- Προτιμώ να είμαι στην εξοχή παρά στην πόλη
- Μου αρέσει να οργανώνω τα πράγματα τοποθετώντας τα σε κατηγορίες
- Είμαι ευαισθητοποιημένος/η για το τι συμβαίνει γύρω μου
- Πιστεύω ότι η ανακύκλωση είναι σημαντική
- Μου αρέσει να περνάω τον χρόνο μου έξω
- Ανησυχώ για τη μόλυνση και για άλλα περιβαλλοντικά θέματα
- Ενδιαφέρομαι για την κηπουρική
- Απολαμβάνω να μαθαίνω για τα ζώα και να έχω κατοικίδια

Πρωτόκολλο ενδιαφερόντων ανοιχτών απαντήσεων

Συμπληρώστε τις παρακάτω προτάσεις

- Τα πιο δυνατά μου σημεία είναι .....
- Εκεί που χρειάζομαι βελτίωση είναι .....
- Ένα όνειρό μου είναι .....
- Μου αρέσει να περνώ τον ελεύθερο χρόνο μου .....
- Ο αγαπημένος μου καλλιτέχνης είναι .....
- Ο τρόπος που μπορώ να βοηθήσω στην τάξη είναι .....
- Αν υπάρχει κάτι στο μάθημα που δεν μου άρεσε μέχρι τώρα είναι .....
- Το μάθημα είναι ευχάριστο όταν .....
- Ένας στόχος που έχω γι αυτή τη χρονιά για το μάθημα είναι .....
- Ο τρόπος που σκοπεύω να εργαστώ για να πετύχω τους στόχους είναι .....

Πρωτόκολλο ενδιαφερόντων κλειστών απαντήσεων

Υπογράμμισε ένα από τα ΝΑΙ / 'ΟΧΙ / ΔΕ ΜΕ ΠΕΙΡΑΖΕΙ σε κάθε επιλογή

Όταν διαβάζω χρειάζομαι να:

- Κάνω συχνά διαλείμματα: ΝΑΙ / 'ΟΧΙ / ΔΕ ΜΕ ΠΕΙΡΑΖΕΙ
- Κινούμαι: ΝΑΙ / 'ΟΧΙ / ΔΕ ΜΕ ΠΕΙΡΑΖΕΙ
- Μένω σταθερός: ΝΑΙ / 'ΟΧΙ / ΔΕ ΜΕ ΠΕΙΡΑΖΕΙ

Μαθαίνω καλύτερα όταν:

- Ακούω κάποιον να εξηγεί κάτι: ΝΑΙ / 'ΟΧΙ / ΔΕ ΜΕ ΠΕΙΡΑΖΕΙ
- Βλέπω εικόνες και σχέδια αυτού που μαθαίνω: ΝΑΙ / 'ΟΧΙ / ΔΕ ΜΕ ΠΕΙΡΑΖΕΙ
- Παρατηρώ κάτι: ΝΑΙ / 'ΟΧΙ / ΔΕ ΜΕ ΠΕΙΡΑΖΕΙ
- Κάνω κάτι με τα χέρια μου (π.χ. κατασκευές): ΝΑΙ / 'ΟΧΙ / ΔΕ ΜΕ ΠΕΙΡΑΖΕΙ
- Κάνω κάτι με το σώμα μου (π.χ. παντομίμα): ΝΑΙ / 'ΟΧΙ / ΔΕ ΜΕ ΠΕΙΡΑΖΕΙ
- Διαβάζω: ΝΑΙ / 'ΟΧΙ / ΔΕ ΜΕ ΠΕΙΡΑΖΕΙ
- Εργάζομαι μόνος μου: ΝΑΙ / 'ΟΧΙ / ΔΕ ΜΕ ΠΕΙΡΑΖΕΙ
- Εργάζομαι με κάποιον συμμαθητή/τρια μου: ΝΑΙ / 'ΟΧΙ / ΔΕ ΜΕ ΠΕΙΡΑΖΕΙ
- Εργάζομαι σε μια μικρή ομάδα 4-6 ατόμων: ΝΑΙ / 'ΟΧΙ / ΔΕ ΜΕ ΠΕΙΡΑΖΕΙ

Άλλοι τρόποι συλλογής δεδομένων

- Προηγούμενες εργασίες
- Προσωπικές αναφορές
- Συζήτηση
- Παρατήρηση την ώρα που τα παιδιά αλληλεπιδρούν
- Συνέντευξη

ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΪΗΣΗΣ

Ενδεικτικές Προσεγγίσεις, Στρατηγικές και Τεχνικές

Προσεγγίσεις

- Χρήση πολλαπλών κειμένων
- Σύμπτυξη του Αναλυτικού Προγράμματος
- Επιτάχυνση ή επιβράδυνση της διδασκαλίας
- Αξιοποίηση πολυτροπικών κειμένων
- Διερευνητική μάθηση
- Problem Based Learning
- Μέθοδος Project

Στρατηγικές

- Διαφοροποιημένες ερωτήσεις
- Διαβαθμισμένες ως προς το βαθμό δυσκολίας εργασίες
- Ευέλικτη ομαδοποίηση σε μικρότερες ή μεγαλύτερες ομάδες, ομοιογενείς ή ετερογενείς
- Συνεργασία σε εταιρικές ομάδες (peer tutoring)
- Διδασκαλία από συμμαθητές
- Λογοτεχνικοί κύκλοι

Τεχνικές

- Μαθησιακά συμβόλαια
- Κέντρα μάθησης
- Φάκελος επιτευγμάτων (Portfolio)
- Παζλ μάθησης
- Διαγράμματα Venn
- Σκέψου – Συζήτησε – Μοίρασε
- Εννοιολογικοί χάρτες
- Exit Tickets
- Γραφήματα

Γραφικοί οργανωτές

Ιεραρχικοί

- Διάγραμμα Ιεραρχίας
- Πυραμιδικό Διάγραμμα
- Διάγραμμα Οικογενειακού Δέντρου

Σύγκρισης και Αντίθεσης

- Διάγραμμα Venh
- Πίνακας Σύγκρισης
- Διάγραμμα Ψαροκόκαλο

Ακολουθιακοί

- Διάγραμμα βημάτων
- Χρονοδιάγραμμα
- Κύκλος Συμβάντων

Σχέσεων Αιτίας - Αποτελέσματος

- Διάγραμμα Ψαροκόκαλο
- Διάγραμμα Αιτίας-Αποτελέσματος

Εννοιολογικοί και Νοητικοί Χάρτες

- Εννοιολογικός Χάρτης
- Νοητικός Χάρτης
- Ιστόγραμμα

Λήψης Αποφάσεων

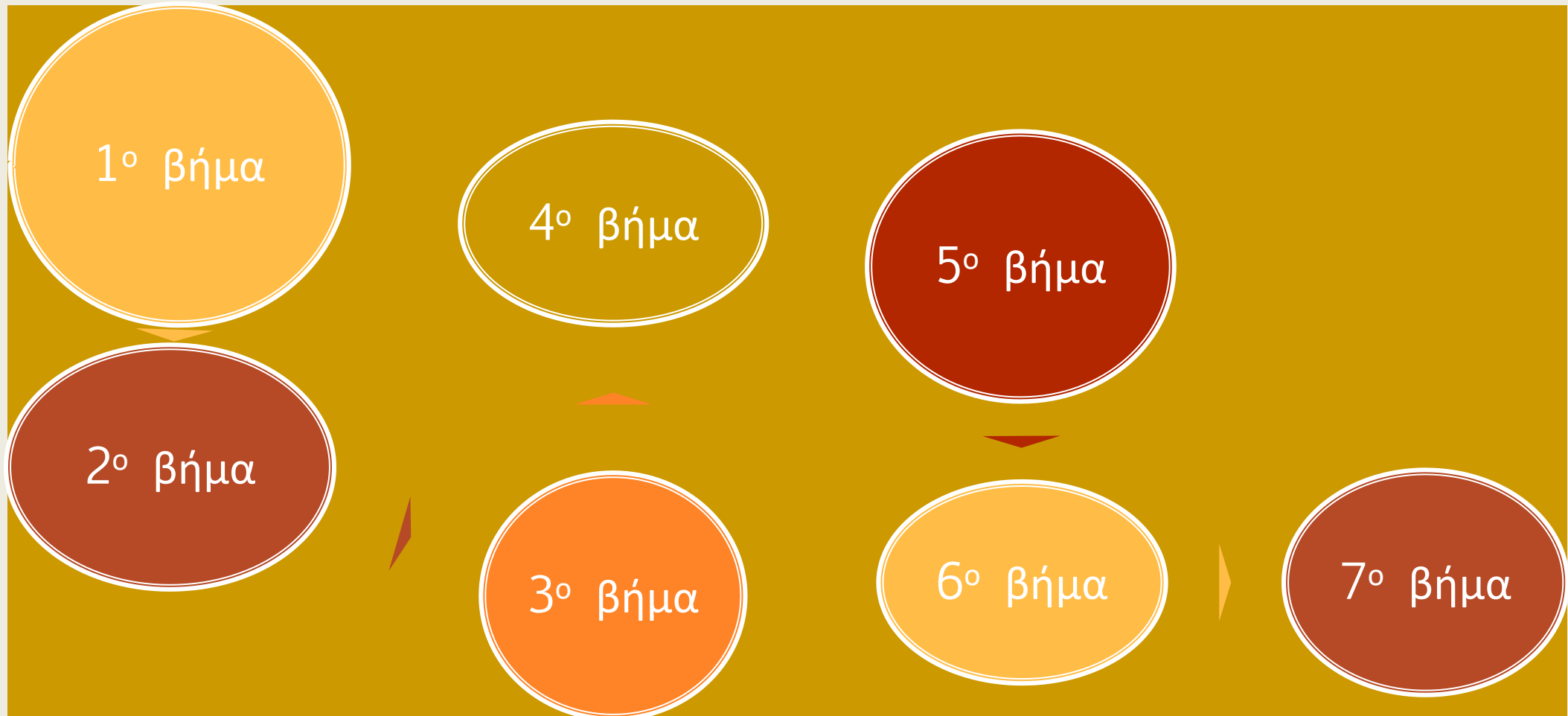
- Διάγραμμα Απόφασης
- Πλέγμα Κριτηρίων

Δομής

- Πλαίσιο Κύριας Ιδέας
- Διάγραμμα Πρόβλημα-Λύση
- Διάγραμμα Υπόθεση, Επεξήγηση, Παράδειγμα, Συμπέρασμα

Γραφικός οργανωτής: Βήματα περίληψης

Ενδεικτικά εργαλεία ΤΠΕ για τη ΔΔ

Λογισμικά
εννοιολογικής
χαρτογράφησης
(Concept Mapping)

Λογισμικά ανάγνωσης
οθόνης
(Readers)

Ψηφιακά βιβλία
(eBooks)

Ηχητικά βιβλία
(Audio Books)

Κειμενογράφοι
(Word)

Λογισμικά Δυναμικής
Γεωμετρίας
(GeoGebra, SketchPad)

Εφαρμογές
δημιουργίας και
ανάλυσης δεδομένων
(Excel)

Πλατφόρμες
ασύγχρονης μάθησης
(eClass)

Πλατφόρμες
συνεργατικής
μάθησης
(Google Classroom)

Εργαλεία
(αυτό)αξιολόγησης
(Kahoot)

Διαδραστικές
πλατφόρμες μάθησης
(ThatQuiz)

Εργαλεία διερεύνησης
και μοντελοποίησης
(Desmos)

Διαφοροποίηση κριτηρίων αξιολόγησης

Είδη ερωτήσεων

Ανοικτές

- Ανάπτυξης
- Επίλυσης
- Απόδειξης

Κλειστές

- Πολλαπλής Επιλογής
- Συμπλήρωσης Κενών
- Σύζευξης ή Αντιστοίχισης
- Σωστού – Λάθους
- Σύντομης Απάντησης

Μορφότυπος

Περιεχόμενο

- Διαβαθμισμένης δυσκολίας

Εκφωνήσεις

- Σύντομες
- Σαφείς
- Κατανοητές

Μορφή

- Μεγάλες γραμματοσειρές
- Μεγάλα διάκενα μεταξύ των λέξεων
- Επαρκή κενά μεταξύ των θεμάτων

Ρουμπρίκα αξιολόγησης: Πλεονεκτήματα

- **Διασαφηνίζει** το περιεχόμενο και τους στόχους της μαθησιακής διαδικασίας.
  - Οι μαθητές κατανοούν καλύτερα τι πρέπει να κάνουν ή να μάθουν για την επίτευξη μιας ικανοποιητικότερης επίδοσης.
- **Ενθαρρύνει** τους μαθητές στην αυτό-παρακολούθηση.
  - Οι μαθητές με αυτό τον τρόπο αναλαμβάνουν την ευθύνη για την ποιότητα της εργασίας τους.
- **Παρέχει** κατατοπιστική και απλοποιημένη ανατροφοδότηση, κάνοντας σαφέστερη τη διαδικασία της βαθμολόγησης.
- **Εξασφαλίζει** έναν πιο έγκυρο και αποτελεσματικό τρόπο αξιολόγησης και μειώνοντας το χρόνο που απαιτεί η διαδικασία της αξιολόγησης.
- **Αναπτύσσει** τις δεξιότητες (ανα)στοχασμού.
- **Ενισχύει** την κριτική ικανότητα.

Ρουμπρικά αξιολόγησης: Προδιαγραφές

Επίπεδα Επίδοσης και Κλίμακα Βαθμολογίας

Κριτήρια	Εξαιρετική Επίδοση (3)	Μέτρια Επίδοση (2)	Χαμηλή Επίδοση (1)	Αποτελέσματα

Κριτήρια Αξιολόγησης Επίδοσης

Αποτελέσματα Επίδοσης

Περιγραφές των Επιπέδων Επίδοσης

ΠΑΡΑΔΕΪΓΜΑΤΑ

Ρουμπρικά αξιολόγησης: Παράδειγμα Ιστορίας

Κριτήρια	Αριστη Επίδοση 2.5	Καλή Επίδοση 2	Μέτρια Επίδοση 1.5	Χαμηλή Επίδοση 1
Διάκριση δομικών στοιχείων της εκστρατείας του Μ. Αλεξάνδρου	Γνωρίζει όλα τα παρακάτω: - Μάχες - Πρωταγωνιστές - Τοποθεσία - Ημερομηνία	Γνωρίζει 2 από τα παρακάτω: - Μάχες - Πρωταγωνιστές - Τοποθεσία - Ημερομηνία	Γνωρίζει 1 από τα παρακάτω: - Μάχες - Πρωταγωνιστές - Τοποθεσία - Ημερομηνία	Δεν γνωρίζει τίποτα από τα παρακάτω: - Μάχες - Πρωταγωνιστές - Τοποθεσία - Ημερομηνία
Κατηγοριοποίηση αιτιών και αποτελεσμάτων σε κάθε φάση της εκστρατείας	- Γνωρίζει όλες τις αιτίες και τα αποτελέσματα - Διακρίνει τα αποτελέσματα σε θετικά και αρνητικά	- Γνωρίζει μερικές αιτίες και μερικά αποτελέσματα - Διακρίνει τα αποτελέσματα σε θετικά και αρνητικά με βοήθεια	Γνωρίζει ελάχιστες αιτίες ή αποτελέσματα	Δεν γνωρίζει καθόλου αιτίες ή αποτελέσματα
Εξιστόρηση της εκστρατείας του Μ. Αλεξάνδρου	- Περιγράφει το 75% ή και περισσότερων γεγονότων - Αναφέρει με ευκολία ποια γεγονότα προηγούνται και ποια έπονται	- Περιγράφει το 50% των γεγονότων - Αναφέρει με τη χρήση της ιστοριογραμμής ποια γεγονότα προηγούνται και ποια έπονται	- Περιγράφει το 25% των γεγονότων - Αναφέρει με δυσκολία ακόμα και με τη χρήση της ιστοριογραμμής ποια γεγονότα προηγούνται και ποια έπονται	Δεν περιγράφει τα σημαντικότερα γεγονότα

Στη Γραπτή Έκφραση: Στοχοθεσία

- Στόχος
  - Να εμπλέκονται **όλοι οι μαθητές**.
  - Αυτόνομη συγγραφή αφηγηματικών κειμένων τα οποία να έχουν:
    - Συνοχή
    - Συνάφεια
    - Πλούσιο λεξιλόγιο
    - Συγκεκριμένη δομή
- Τρόποι υλοποίησης της διαφοροποίησης βάσει των διαστάσεων
  1. Επίπεδο / μαθησιακή ετοιμότητα
  2. Διδακτική προσέγγιση
  3. Υλικό

Στη Γραπτή Έκφραση: Σχεδίαση

- 1^ο Βήμα: **Αξιολογούνται**
  1. Οι ανάγκες των μαθητών
  2. Το επίπεδο και η μαθησιακή ετοιμότητα στο γνωστικό αντικείμενο
  3. Το μαθησιακό προφίλ

- 2^ο Βήμα: **Επιλέγονται**
  1. Η διδακτική προσέγγιση
  2. Οι γνωστικές και οι μεταγνωστικές στρατηγικές

- 3^ο Βήμα: **Οργανώνονται**
  1. Οι δραστηριότητες
  2. Οι εναλλακτικές μορφές υλοποίησης της διδασκαλίας
    - π.χ. ομάδες μάθησης, γραφικοί οργανωτές

- 4^ο Βήμα: **Ορίζεται** ο τρόπος αξιολόγησης

Στη Γραπτή Έκφραση: Διαφοροποίηση

Διαφοροποίηση διδασκαλίας

- Επιλέγουμε τον **δομημένο τρόπο διδασκαλίας**
  - Σαφή επεξήγηση στόχων
  - Υποδειγματική διδασκαλία
- Παρέχουμε **αυτονομία**
  - Εφαρμογή της αρχής της φθίνουσας υποστήριξης της μάθησης
- Διαφοροποιούμε το **προϊόν**
  - **1^ο στάδιο** (Σχεδιασμός): Δίνονται προκαταβολικοί οργανωτές και μνημονικά βοηθήματα
  - **2^ο στάδιο** (Συγγραφή): Υπενθύμιση της διαδικασίας με ακρωνύμιο
  - **3^ο στάδιο** (Επανεξέταση): Διορθώσεις

1^ο Στάδιο: Προκαταβολικός οργανωτής

Επιθεωρητής ΑΚΤ

- ΑΡΧΗ (Ποιος που πότε)
- ΚΥΡΙΩΣ ΘΕΜΑ (Πρόβλημα-Λύση)
- ΤΕΛΟΣ (Λήξη)

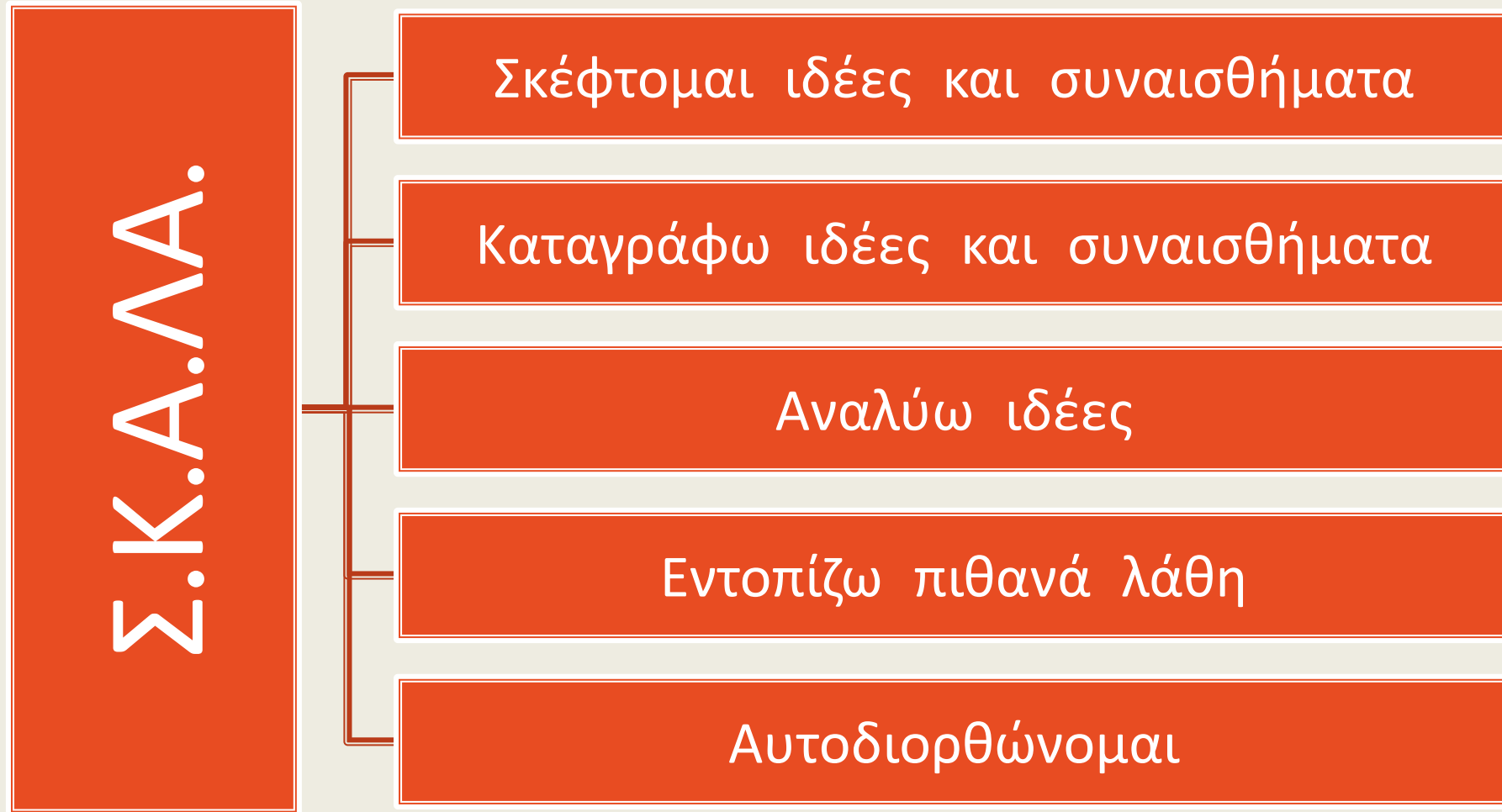
Μυστικός κωδικός 4Π 2Λ

- ΠΟΙΟΣ είναι ο πρωταγωνιστής
- ΠΟΥ εξελίσσεται η ιστορία
- ΠΟΤΕ εξελίσσεται η ιστορία
- ΠΡΟΒΛΗΜΑ
- ΛΥΣΗ
- ΛΗΞΗ

2^ο Στάδιο: Ακρωνύμιο

- Να αναγνωρίζουν το κειμενικό είδος προς περίληψη.

- Να χρησιμοποιούν το κατάλληλο ύφος στο κείμενο της περίληψης.

- Να κάνουν ορθή χρήση της γλώσσας στο κείμενο περίληψης στο επίπεδο ορθογραφίας, στίξης, περίληψης.

- Να κάνουν διάκριση αναγκαίου από το περιττό.

- Να αποφεύγουν τη χρήση αυτούσιων φράσεων του κειμένου.

- Να χρησιμοποιούν τις κατάλληλες διαρθρωτικές λέξεις και φράσεις.

- Να αποδίδουν επιγραμματικά το νόημα κάθε παραγράφου.

- Να εντοπίζουν την κύρια ιδέα της κάθε παραγράφου.

- Να εντοπίζουν το θεματικό κέντρο του κειμένου.

Αξιοποίηση των ενδιαφερόντων: Ποδόσφαιρο

ΛΕΞΗ	ΜΕΡΟΣ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ	Β' ΣΥΝΘΕΤΙΚΟ	ΜΕΡΟΣ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ
	ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟ / ΕΠΙΘΕΤΟ / ΡΗΜΑ / ΜΕΤΟΧΗ		ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟ / ΕΠΙΘΕΤΟ / ΡΗΜΑ / ΜΕΤΟΧΗ
	ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟ / ΕΠΙΘΕΤΟ / ΡΗΜΑ / ΜΕΤΟΧΗ		ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟ / ΕΠΙΘΕΤΟ / ΡΗΜΑ / ΜΕΤΟΧΗ
	ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟ / ΕΠΙΘΕΤΟ / ΡΗΜΑ / ΜΕΤΟΧΗ		ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟ / ΕΠΙΘΕΤΟ / ΡΗΜΑ / ΜΕΤΟΧΗ
	ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟ / ΕΠΙΘΕΤΟ / ΡΗΜΑ / ΜΕΤΟΧΗ		ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟ / ΕΠΙΘΕΤΟ / ΡΗΜΑ / ΜΕΤΟΧΗ
	ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟ / ΕΠΙΘΕΤΟ / ΡΗΜΑ / ΜΕΤΟΧΗ		ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟ / ΕΠΙΘΕΤΟ / ΡΗΜΑ / ΜΕΤΟΧΗ

Αξιοποίηση των ενδιαφερόντων: Anime

Η ιστορία των Anime

Πώς από προπαγανδιστικές ταινίες για τον στρατό της Ιαπωνίας εξελίχθηκαν σε αναπόσπαστο κομμάτι της ιαπωνικής κουλτούρας.

Στην Ιαπωνία τα κινούμενα σχέδια δεν είναι ταυτόσημα των «παιδικών». Τα άνιμε, που πλέον μετράνε πάνω από έναν αιώνα ιστορίας, αποτελούν ένα από τα πιο διαδεδομένα και χαρακτηριστικά στοιχεία του ιαπωνικού πολιτισμού. Τα ιαπωνικά κινούμενα σχέδια αναπτύχθηκαν παράλληλα με τα δυτικά, ακολούθησαν όμως μία εντελώς διαφορετική πορεία.

[...]

Ο καλλιτεχνικός σχεδιασμός του, η εμπορική εκμετάλλευση και ο τρόπος προώθησής του έθεσε τις βάσεις για την διαμόρφωση της αγοράς όπως τη γνωρίζουμε σήμερα. Το «Astro Boy» είναι ο πρώτος σύγχρονος πρόγονος των άνιμε.

Κρυπτόλεξο Ιστορίας

Κάθετα

- Η αρχιτεκτονική της Αγίας Σοφίας ήταν βασιλική με _____.
- Το πολιτικό έργο του Ιουστινιανού ήταν : μία εκκλησία, μία νομοθεσία και ένα _____.
- Ποιος ήταν ο διευθυντής της Σχολής της Μαγναύρας;
- Ποιοι ήταν οι δύο αρχιτέκτονες της Αγίας Σοφίας; (χρωματίστε και τα 2 ονόματα).

Οριζόντια

- Ο Κων/νος Α' όταν ήταν αυτοκράτορας ζήτησε να φτιαχτεί ο πιο λαμπρός ναός ... η Αγία _____.
- Ήταν αθλητικοί σύλλογοι που υποστήριζαν ομάδες του ιπποδρόμου.
- Η εξέγερση των δήμων εναντίον του Ιουστινιανού ονομάστηκε Στάση του _____.

		Κ	Ο		Ν	Ι	Κ	Α	Α	Ι	Ν	Λ
♥	Κ	Λ	Ο	Π	Π	Λ	Λ	Λ	Ν	Β	Η	Ε
Σ	Ο	Φ	Ι	Α	Ο	★	Α	Β	Θ	Θ	Ι	Ω
Τ	Λ	Ω	Σ	★	Κ	Π	Ν	Λ	Ε	★	Η	Ν
Ρ	Κ	Τ	Ι	Υ	Ρ	Ω	Δ	Η	Μ	Ο	Ι	😊
Ο	Κ	Ι	Δ	Υ	Α				Ι	Β	Η	Υ
Υ	Κ	Ο	Ω	Λ	Τ	Ξ	Λ	Ο	Ο	Α	Ρ	Υ
Λ	Λ	Σ	Ρ	Κ	Ο	Π	☾	Π	Σ	Ξ	Ρ	Φ
Ο	Α	Δ	Ο	Ξ	Σ	Τ	Η	Ζ	Δ	Φ	Φ	Υ
★	Ι	☾	Σ	Α	Α	Κ	Ο	Κ	Ε	Τ	Ε	😊

ΔΔ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

Εισαγωγική δραστηριότητα

Διδασκαλία προβλήματος σχέσης αναλογίας

Μια οικογένεια αποφασίζει να πάει εκδρομή. Το αυτοκίνητό τους καταναλώνει 6 λίτρα βενζίνης ανά 100 χιλιόμετρα. Η απόσταση που πρέπει να διανύσουν είναι 250 χιλιόμετρα.

α) Πόσα λίτρα βενζίνης θα χρειαστούν για όλη τη διαδρομή;

β) Αν η τιμή της βενζίνης είναι 1,80 € ανά λίτρο, ποιο θα είναι το συνολικό κόστος της βενζίνης;

Πώς θα διαφοροποιούσατε το παραπάνω πρόβλημα προκειμένου να ωφεληθούν μαθητές με:

- Μαθησιακές δυσκολίες;
- Υψηλές ακαδημαϊκές επιδόσεις;
- Χαμηλή ελληνομάθεια;

Problem Based Learning (Προσέγγιση)

1^ο βήμα: Καθορισμός μαθησιακών αποτελεσμάτων

Γνώσεις

Δεξιότητες

Διαδικασίες

2^ο βήμα: Επιλογή μαθηματικού προβλήματος

Ενδιαφέρον για τους μαθητές

Αυθεντικό ή ρεαλιστικό

Ανοιχτό ως προς τη λύση

3^ο βήμα: Διαμόρφωση του μαθήματος

Δραστηριότητες

Μέσα και υλικά

Χρονοδιάγραμμα

Δημιουργία ομάδων

4^ο βήμα: Κατασκευή των δραστηριοτήτων

Παρουσίαση

Διερεύνηση

Επίλυση

Αξιολόγηση

Ανατροφοδότηση

Πολλαπλές αναπαραστάσεις (Στρατηγική)

Οπτική ή Εικονική

- Διαγράμματα, σχήματα, αριθμογραμμές, πίνακες, και γεωμετρικές αναπαραστάσεις
- Π.χ. αναπαράσταση κλασμάτων με πίτσες ή ράβδους

Συμβολική ή Σημειωτική

- Αριθμοί, σύμβολα, εξισώσεις και παραστάσεις
- Π.χ. αναπαράσταση του $\frac{1}{2} + \frac{1}{4}$ και ως $\frac{2}{4} + \frac{1}{4} = \frac{3}{4}$

Λεκτική ή Περιγραφική

- Επεξήγηση της μαθηματικής σκέψης με λέξεις
- Π.χ. αναπαράσταση του $\frac{1}{2}$ ως «μισό».

Κέντρα Μάθησης (Τεχνική)

Οργάνωση και λειτουργία των κέντρο

- Η τάξη οργανώνεται σε 3 έως 5 τραπέζια εργασίας (κέντρα).
- Κάθε κέντρο περιλαμβάνει μια δραστηριότητα για το ίδιο αντικείμενο.
- Διαβαθμισμένης δυσκολίας ή διαφοροποιημένης προσέγγισης
- Οι ομάδες εκτελούν τις δραστηριότητες κατά επίπεδο ή κυκλικά.
- Ο εκπαιδευτικός **σχεδιάζει, καθοδηγεί, υποστηρίζει και αξιολογεί.**

Οφέλη των κέντρο στα Μαθηματικά

- **Υποστηρίζουν** μαθητές με διαφορετικά προφίλ μαθηματικής ικανότητας.
- **Ενισχύουν** τη σύνδεση μεταξύ θεωρίας και πράξης.
- **Παρέχουν** πολλαπλούς τρόπους πρόσβασης στη μαθηματική γνώση.
- **Αξιοποιούν** ομαδικές και ατομικές δραστηριότητες.
- **Πρωθούν** την αποκαλυπτική, την ενεργητική και την αυτορρυθμιζόμενη μάθηση.

Παράδειγμα εφαρμογής ΚΜ

Διαβαθμισμένης δυσκολίας: Κλάσματα Α' Γυμνασίου

1^ο κέντρο Οπτικοποίησης: Χρησιμοποιούν πίτες και ράβδους για να αναπαραστήσουν τα κλάσματα.

2^ο κέντρο Παιχνιδοποίησης: Παίζουν ένα επιτραπέζιο παιχνίδι με memory cards αντιστοίχισης αναπαραστάσεων κλασμάτων.

3^ο κέντρο Επίλυσης αυθεντικών προβλημάτων: Εργάζονται πάνω σε προβλήματα της καθημερινότητας (π.χ. συνταγές μαγειρικής).

4^ο κέντρο Κατασκευής μαθηματικού προβλήματος: Δημιουργούν δικά τους προβλήματα με διάφορα δεδομένα και ζητούμενα.

5^ο κέντρο (Αυτό)αξιολόγησης: Αξιολογούν τις γνώσεις που απέκτησαν οι ίδιοι/ες και τα μέλη της ομάδας τους.

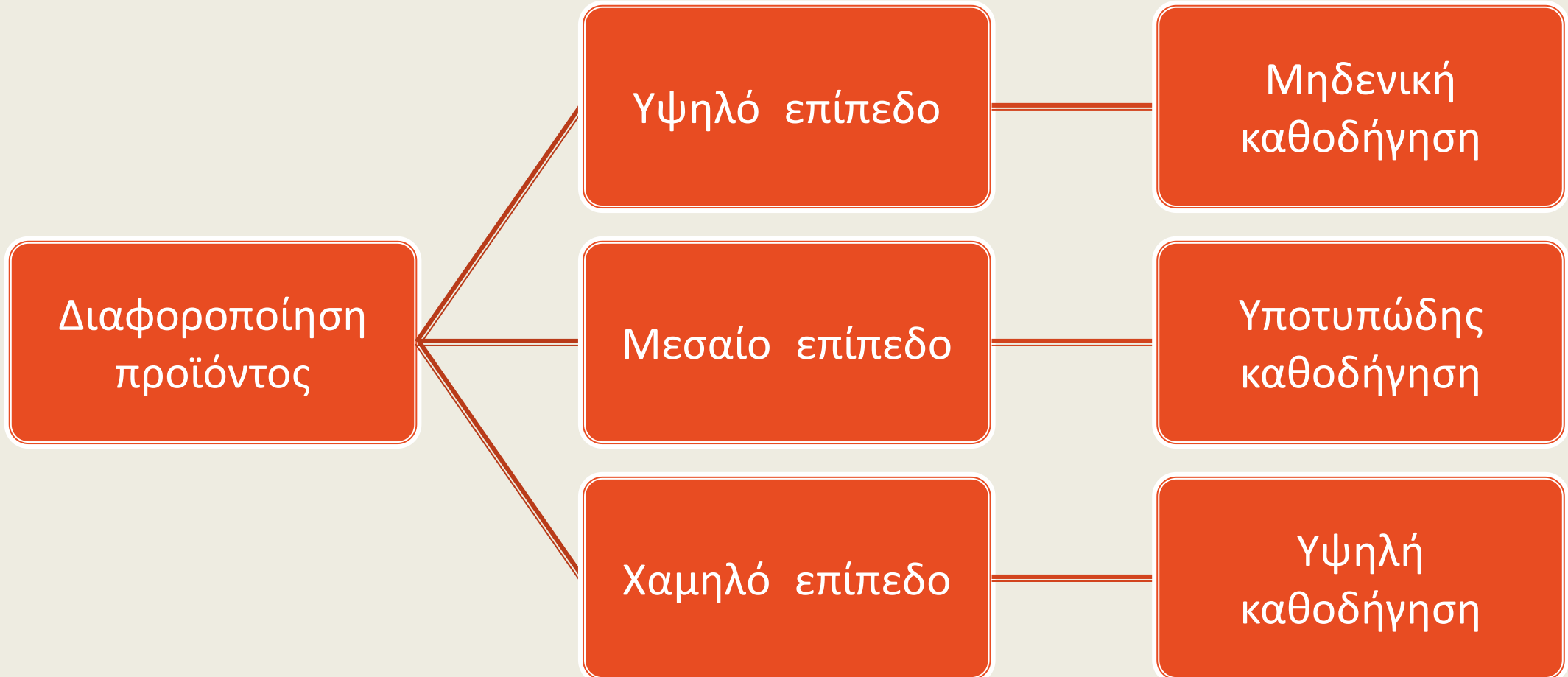

ΟΜΑΔΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Ομαδική δραστηριότητα στη Γλώσσα

Ομαδική δραστηριότητα στα Μαθηματικά

1^ο μέρος Ομαδοποίηση

4-6 ατόμων
διαφόρων
ειδικοτήτων

Επινόηση κοινά
αποδεκτού
ονόματος

Ανάθεση ρόλων
γραμματέα και
εκπροσώπου

2^ο μέρος Συνεργασία

Ανάθεση
σεναρίου
διδασκαλίας

Επιλογή
προσέγγισης,
στρατηγικής ή
τεχνικής

Καταγραφή και
οργάνωση
προτάσεων

3^ο μέρος Παρουσίαση

Από τον
εκπρόσωπο
κάθε ομάδας

Αντικείμενο, και
προτάσεις της
ομάδας

Σχόλια και
προτάσεις από
άλλες ομάδες

«Το αίσθημα ότι αξίζουμε μπορεί να ανθίσει μόνο σε ένα κλίμα όπου οι ατομικές διαφορές γίνονται αποδεκτές όπου τα λάθη είναι ανεκτά»

Virginia Satir «The new people making»

Ευχαριστούμε για τη συμμετοχή!
